

DÉL BÁCSKA

• Szerkesztőség: Lemplovodvar 2. szám alatti.
• Kiadóhivatal: Sándor Régen-s. 39. szám.
• Ringóncelm: Délbácska. Telefonszám: 137.

POLITIKAI NAPILAP.

• Előfizetési ár: Egy hóra . . . 10 Dinar
• Negyedévre . . . 30 Dinar Félévre 60 Dinar
• EGYES SZÁM ÁRA FÉL DINAR

A nagy felzúdulás

után, amely Károly soproni útját követte, némileg higgadtabb a hangulat egész Európában. A nagyantantnak sikerült egyrészt tapintatos, de másrészt erélyes uton a helyzet tisztázását elősegíteni. A kisantant, amely teljesen egységesen állott szemben a magyarországi eseményekkel a legerőteljesebb eszköz révén, egy rövid lejáratu ultimátummal akarta kényszeríteni a magyar kormányt a trianoni szerződés pontos és lelkiismeretes betartására. Közben azonban az antant lépése már elérte azt, amit a kisantant ultimátum útján akart biztosítani. Ennek következtében a diplomácia ultima ratiójára még sem került sor.

Az európai feszültség azonban még nem mult el teljesen, még mindig dolgoznak a diplomaták. Ez pedig rendesen nem azt jelenti, hogy Európában a legnagyobb béke van. A diplomácia munkáját mindig ferde szemekkel nézték az örök béke hívei és az események mindig igazolták gyanúikat. Most azonban épen az ellenkezőjére törekednek, nem háborút akarnak ezuttal csinálni, hanem békét. Akciójuk ügylátszik nem lesz sikertelen, mert a legutóbbi események alapján arra lehet következtetni, hogy a már-már fenyegető háborus veszedelem elmúlóban van. Ez most kétségtelenül a diplomácia sikere lesz, amely minden eszközt felhasznál, csak hogy megakadályozza az újabb háborút. Ahol kellett, ott a szükséges eréllyel is fellépett, mert csakis ilyen módon tudta elérni a célját: Európa békéjének a megóvását, amelyet egy meggondolatlan kaland súlyos veszedelemmel fenyegetett.

Beograd, Prága és Bukarest a legteljesebb egyetértésben jártak el. Ez volt egyuttal a tűzpróbája a kisantantnak is, amely ez alkalommal bevált. A közös veszedelem az esetleges Habsburg restauráció együvé hozta az összes érdekeltet. Azonban nem mindenhol ismerték fel az esemény súlyosságát. Még a nagyantant azt hitte, hogy ezt igen egyszerűen el lehet simítani, addig a kisantant egészen másképpen vélekedett a Károlypucsról. Ennek megfelelően más, szigorubb eszközökkel is lépett fel.

A Habsburg-kérdés illetén elintézése, mint ahogyan bekövetkezett, talán nem történt volna meg, ha a nagy és kisantant a végcél érdekében nem egységesen jártak volna el. A nagyköveti konferencia módosította némiképp eredeti álláspontját és közlekedett a kisantanthoz. Ez eredményezte azután azt a jegyzéket, amelyet átnyújtottak a magyar kormánynak és amelyen az egész Habsburg-dinasztia detronizálását követelik. A megoldás tehát a budapesti politikusok kezében van; akik az ország helyzetére való tekintettel az antant és kisantant akaratának megfelelőleg nemcsak Károlyt fogják megfosztani a magyar tróntól, hanem az egész Habsburg-dinasztiát.

Szombaton teszi le a király az esküt az alkotmányra.

BEOGRAD, november 2. Ma délelőtt a királyi udvarban koronatanácsot tartottak, Sándor király elnöklete alatt. A tanácskozásen Pasicsal együtt az összes miniszterek résztvettek. A koronatanács úgy döntött, hogy a parlamentet szombatra ünnepélyes ülésre hívják össze, hogy Sándor király ezen az ülésen az alkotmányra letegye az esküt. Ez alkalommal a királyi udvartól a parlamenti épületig a beogradi helyörség összes csapatai fel fognak vonulni. A parlament ülése után a csapatok visszavonulnak; semmilyen különös ünnepélyt nem fognak rendezni, meri az udvari gyász még mindig tart.

Károly átutazott Ujvidéken.

Az angol monitorok Baján. — Indulás a Glowworm ágyunaszádon. — A kíséret. Az út. — A Lady Bird a petrovaradini Dunaparton maradt.

Baja, nov. 2. — A Lady Bird angol monitor szombaton délután érkezett meg Bajára. A Glowworm pedig, amely Károly királyt volt hivatva elszállítani, vasárnap délután érkezett Bajára. A két angol ágyunaszád a bja-bátaszékl vasuti hid és a Dunagőzhajózási r. kikötője közötti területen köcsött és itt várta Károlyt.

Hétfőn délután a hajók Budapest felé indultak, de az alacsony vízállás miatt nem tudták utjukat folytatni és kénytelenek voltak visszafordulni Bajára és itt bevárni Károlyt.

Kedden reggel öt órakor két vonat rohogott át a bajai vasuti hidon és nyílt pályán megálltak. Az elsőből rohamsisakos magyar katonák szálltak ki, a második vonatból pedig antanttiszták. A magyar katonák kétszázméteres félkört vontak a vasuti hid és az angol monitorok körül, a kikötő előtt pedig elzárták a közlekedést. A hajók előtt husz ember áll soifalat. Egyszerre felharsan a Generalmarsch és a szalónkocsiból kilép Károly és Zita. Károly térdig-érő barna bőrkabátban van, Zita sötétkék kosztumban. Mögöttük jön a kíséret és az antant tiszték. Magyar részről Simonfalvy ezredes és kíséretében Shioffa pápai nuncius. Károly jassan haladt a hajó felé és mellette ment Zita. A vonattól a hajóig senkivel sem beszétek. A királyi pár a Glowworm fedélzetére ment. Az ágyunaszádra felkísérte őket Shioffa pápai nuncius is.

Indulás Bajáról.

Károly és Zita kíséretében tíz személy volt. Három nő és hét férfi, közöttük egy magyar mánás is. A kíséretben az antant részéről a Glowworm tisztikarán kívül egy francia ezredes is volt. A Glowworm és Lady Bird néhány perccel félkilenc után elhagyták a bajai kikötőt. Elöl a Glowworm és mögötte a Lady Bird, amely egy uszályt is vontatott

Bajától—Ujvidékig.

Ujvidék, nov. 2. — A Glowworm és Lady Bird lassu menetel folytatták utjukat Bajától lefelé és kedden délután négy órakor a szabad Dunán körülbelül Vukovár magasságában horgonyt vetettek. Az északát itt töltötték. Szerdán reggel öt órakor felszedték a horgonyt és ismét lassu menetben folytatták utjukat.

Megerkezik a Glowworm.

Déli tizenkét óra huszonöt perckor haladtak át az ujvidék—petrovaradini vashid alatt az angol ágyunaszádok. A Glowworm folytatta útját, a Lady Bird pedig megfordult és kikötött a Duna petrovaradi oldalán, a pilotahid és vasuti hid között. Amikor a Glowworm áthaladt a pilotahid alatt, az SHS hajószindikátus kikötője és a selyemgyár között horgonyzó HML. 196. számú angol őrnaszád a Glowworm felé vette útját, amikor melléje érkezett, megállottak a Glowworm gépei és az őrnaszád parancsnoka felment az ágyunaszádra, félórai együttes ut után, amikor csak igen lassan haladt a két hajó, a motoros őrnaszád visszafordult a Glowworm pedig folytatta útját az Alduna felé. A Glowworm egészen Galacig sehoh sem áll meg. Itt átadja Károlyt a Cardiff cirkálóra, amely Károlyt és Zitát az internálási helyére fogja szállítani, a Glowworm pedig visszaér Pétervárad alá.

Ujvidék, nov. 2. — Károly a Glowwormra való felszállása után Zitával együtt bevonult kajitjébe és az egész uton ott tartózkodott. A volt királyi pár egészen egyedül itt is élkezett. A kíséret-személyzet, amely köiön van elhelyezve, az internálási helyre követi Károlyt. Károlyon és Zitán nagyon meglátszanak az elmúlt napok izgalmai. Különösen Zita állandóan aggódik gyermekei sorsa miatt, akikről a legutóbbi értesítést Tihanyban kapták.

A nagyantant akarja elintézni a Károly kérdést

PÁRIS, november 2. A Temps mai száma írja: A szövetséges nagyhatalmak képviselői közbenjártak a kisantant kormányainál oly irányban, hogy a Károly-utjával fölmerült ügyekben a kisantant kormányai a cselekvést a szövetséges nagyhatalmaknak engedjék át, amelyeknek megbízottai nyomtatékosan kiemelték, hogy a magyar kormány lojalitását az események alatt feltétlenül el kell ismerni.

PÁRIS, november 2. A szövetséges nagyhatalmak párisi és beogradi követek útján tudatták a kisantanttal, hogy a Habsburgok trónfosztásával számukra a Károly-kérdés kielégítő elintézést nyert, egyben közölték, hogy a további katonai intézkedéseket fölöslegesnek tartják és azon óhajuknak adtak kifejezést, hogy az érdekelt államok a további mozgósítást szüntessék be. A kisantant álláspontja az, hogy ezen kívánságnak azonnal eleget tesz, mihelyt Budapesten a követelt formák között elintézik a Habsburg-kérdést.

A Glowworm Ujvidéken.

— Egy nem sikerült interjú Károlyral. —

A Keleteurópa minden táviródróján három nap óta szaladgáló rejtjelmes és félelmes név: a Glowworm. Tíz óra körül kezdődött az interjú, amikor érkezésének első hírére a riporter szenzációéhségével rohantunk ki szerdán délelőtt a hűvös Dunaparttra.

Tizenegy óra dőlt. A pilótahíd alatt csendesen csobog a víz, a part mellé szegezett süllyesztő fűtőlés, kalapálás és káromkodás vegyes koncertje. A Glowwormból nem látszik semmi, Károlyból még kevesebb. A híd közepéről végigvizsgáljuk a Dunát. Néhány áva kacska szánkázik a víz fölött. Hideg van. Visszafordulok tekintetünk ekkor megakad valamin. A híd alatt balra szürkére mázolt motoros ágyunaszád. Felette halvány füst pöfökel. Ez gyanús. Visszafordulunk.

A keskeny fedélzeten két angol tiszt, néhány matróz és teljes nyugalom. A jelek nem biztatók. A víz hiába vizsgáljuk. Még csak egy csónak sem látszik a Dunán. A parton fölfelé indulunk. Négy szem szánkázik a vízen, de semmi, semmi. A vasúti híd alatt az óra part mellé parancsol bennünket. Bökög süllyedve botorkálunk a homokban. A strand előtt is őrösek látszik a Duna, amikor egy szüneti is megszégyenítő csatakilálás harsan föl mellettünk.

— A Glowworm!...

Tizenkét óra 20 perc. A strand felől — alig látni át a dombokon — két szürke kémény ágaskodik a víz fölött, néhány másodperc alatt előtűnik zeng a hatalmas acélvár. A fedélzeten néhány merev árny áll, fölöttük a sapka fehér foltja. Két ágyúcső mered keményen és merészen előre. Tarajos hab veri a partot, ahol a hajó megjelenése senkinek sem zavar. A piroskeresztes zászló reszketve lobog a szélben, s a kémény szürke füstöt pipál. A Glowworm hallgatag komorsággal turja a vizet. Mögötte háromszáz lépésnyire a Lady Bird nyargal a vízen. Szürke ponyvasátor fölött, az oldalán egy stepp ringatózik. A Lady Bird a vasúti híd alatt keresztbeszeli a Dunát, azután széles ívvel kiköt a pétervári part előtt.

A Glowworm már a pilótahíd alatt uszik. Öt perc és a híd előtt vagyunk. A kis órbódéból kimosolyog két fej.

— Karia — mondja az egyik és a másik nevet a hajó felé. Az utolsó Habsburg itt nem izgat senkit. A hídön nyugodt dübörgéssel haladnak át a szekerek s csak egy-két fej fordul a rejtjelmes hajó után.

A horgonyzó kis ágyunaszád hirtelen megmozdul a híd alatt. Egy fehérsapkás int a fedélzeten s a hajó mögött felporzik a víz. Amint fordul, fölténylik testén a neve: H. M. S. 196.

Egy perc és már a víz közepén uszik. A selyőszőrő, mint fényes gomb csillog a hátán. A Glowworm lassít, csak a víz sodra viszi hatalmas testét. A „Hadszíziget” északi részénél éri utól a H. M. S. 196. A két acéltüst összetapad. Az ágyunaszádról hárman lépnek a hajóra.

Tizenkét óra 37 perc. A Glowworm és a H. M. S. 196. csendesen usznak együtt a Dunán. Szótlanul követjük a parton, hol egymásra, hol a hajóra nézve, vétképpen lemondva az interjú minden lehetőségéről. A víz hideg s minden más kísérlet is meggondolást igényel. A hullámok csendesen csobogva verik a partot, ahol fák ősz koronájáról rozsdás levelek peregnék csendesen alá. A hideg szél boronálja a vizet. A Glowwormon rög és halgatag csend. Amit kétszáz lépérről látni, az pontosan földi a képet, amelyet két hete mutathattok a monitor. Csöndes elkeseredéssel nézzük a hajót, amelynek belseje semmit sem árul el az izgatott riporter számára. Neha megmozdul egy matróz a fedélzeten, egy-egy hangfoszlányt is áthord a szél... egyéb semmi. A szemünk még egy utolsó erőfeszítéssel tapad a hajóra, hogy felfedezze ott Károly bőrkabátját, de semmi, semmi...

Reménytelenül és elfáradó inakkal, homokban és süppedő ingoványon keresztül, mint az árnyék kísérik a hajót. A lomha vasvár nem nyitja meg előt. A vándorló Habsburgból még távcsövön sem látni annyit, amennyi ráférne egy jól kifaragott ceruzahegyre, amikor az ágyunaszád mögött újra fölporzik a víz.

Tizenkét óra 59 perc. A H. M. S. 196. visszaindul s a Glowworm, mintha súlyos teherrel szabadult volna föl, sebes ívben és gyorsuló irammal vág a víznek. Három perc alatt szürke teste eltűnik Beograd irányában. Az ágyunaszád a „Hadszíziget” partja mellé faralva északra turja a vizet. Unottan dobom a vízbe kizárt cigarettámat, amikor barátom lemondással állapítja meg a végeredményt:

— Na, ez a riport nem sikerült...

Ledőltem a partra és megnyugodva szórtam ki a cipőmből a homokot. Fél három volt. Megsporoltam egy ebédet.

Mozgósít az orosz szovjet

Bécs, nov. 2. — A Havas ügynökség jelent Washingtoni értesülés alapján: Moszkvában a szovjetkormány elrendelte öt hadosztály mozgósítását.

Cantacuzena román herceg Budapesten

Budapest, nov. 2. — Cantacuzena herceg ma ideérkezett s különböző pártbeli politikusokkal folytat tárgyalásokat.

A kisantant garanciákat követel

A jugoszláv és cseh kormány válasza az antantnak

A jegyzéket a magyar kormány is átadta. — Ujabb behívások. A cseh kommunisták helyeslik a mozgósítást.

Beograd, nov. 2. A koronatanács mai ülésén foglalkozott a magyarországi eseményekkel és az az megszövegezte az antantnak küldendő válaszijegyzéket. A jegyzék tartalma a következő:

A királyi kormány tudomásul veszi a nagyantant legújabb határozatát, hogy a Habsburg-család összes tagját detronizáltassanak. A beogradi kormány ezt a határozatot magáévá teszi. A kormány továbbá hangsúlyozza azon követelését is, hogy Magyarországon a teljes lefegyverzés haladéktalanul keresztül vitessék és erre vonatkozólag garanciákhoz is ragaszkodjék. Ha a lefegyverzést ellenőrző bizottság einkövel a kormány meg van elégedve, ezt elegendő garanciának tekint. Amennyiben a nagyantant, vagy Magyarország a kormány eme feltételeit és választát nem teszi magáévá, az SHS állam Csehszlovákiával és Romániával egyetértve módját találja annak, hogy feltételeit érvényesítse.

Ezt a válaszijegyzéket szikratávírat útján küldték el Párisba. Egyidőben a beogradi kormány budapesti képviselője ugyanezt a jegyzéket átadta Bethlen miniszterelnöknek is. A koronatanács végül átadta a hadügyminiszternek, hogy a csapatok koncentrációját és a mozgósítást mindaddig folytassa, amíg ez a kérdés véglegesen nem nyer megoldást.

Hír szerint a nagyantant még a mai nap folyamán egy külön jegyzékben jóvá fogja hagyni a beogradi és prágai kormány követeléseit a mozgósítási költségek megtérítésére vonatkozólag.

Az utóbbi napokban hadügyminiszeri intézkedés alapján behívták az 1922. évi újoncokat. Amint

most jelenik, ugylátszik, hogy az újoncok bevonulását el fogják halasztani.

A helyzet Csehszlovákiában.

Ma délután Kalina, beogradi csehszlovák követ meglátogatta Pasics miniszterelnököt és közölte vele a Prágából érkezett legújabb jelentéseket az ottani politikai helyzetről. A miniszterelnök a cseh követet ezután még hosszasan elbeszélgetett.

Prágai jelentések szerint csehszlovák politikai körökben nagy meglepődést szült az a hír, mely szerint a cseh kommunisták helyeslik a Magyarország ellen elrendelt mozgósítást.

A beogradi „Novosti” prágai munkatársa úgy értesült, hogy Lengyelország a közeljövőben a kisantantához fog csatlakozni. A hír megerősítésre szorult.

A cseh válasz Párisban.

Páris, nov. 2. A cseh követ ma nyújtotta át kormány válaszáat az antant legutóbbi jegyzékére.

A cseh kormány a válaszában hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a követelések teljesítésére határidő állapítsanak meg és sajnálkozását fejezi ki afelől, hogy a mozgósítási költségek megtérítésére vonatkozó követelését elutasították. Csehszlovákia kormánya kijelenti, hogy nincs módjában a követelésekről lemondani, mert ez a magyar royalistákat újabb kísérletre bátoríthatná. Kijelenti a jegyzék, hogy a prágai és beogradi kormányok nem demobilizálhatnak mindaddig, amíg követeléseit elfogadva nincsenek, s míg annak végrehajtására megfelelő biztosítékokat nem kapnak.

Az antant elfogadta a magyar kormány garanciáit

A kisantant is részt vesz a lefegyverzési akcióban. — Benes nyilatkozata.

Nincs ok a katonai akcióra.

Prága, nov. 2. A magyar kérdés tárgyalását vasárnapon és hétfőn is folytatták. A nagyantant prágai képviselői közötték a külügyminiszteriummal a nagykövetek értekezletének álláspontját, mely a kisantant álláspontját teljesen elismerte azon értelemben, hogy a trónfosztás az egész Habsburg dinasztiára kiterjesztendő és hogy Károly a nagyhatalmaknak átadandó. A nagykövetek értekezlete továbbá megállapítja, hogy a titononi békét mindenestére előre fogják hajtani. A kisantant követeléseinek harmadik pontját, a lefegyverzést, a szövetséges hatalmak teljes mértékben szintén elismerik és beleegyeznek abba is, hogy a kisantant államai a lefegyverzési akcióban résztvegyenek. A szövetséges hatalmak nézete szerint ilyen körülmények között nincs ok a katonai akcióra és követelik, hogy a kisantant a nagyköveti értekezlet kívánásaihoz alkalmazkodjék és további magatartását is aszerint intézze. — A cseh kormány azonnal lépéseket tett, hogy jugoszláviával és Romániával közös álláspontban megegyezzen és biztosította a szövetséges hatalmakat teljes lojalitásáról és megállapította, hogy a tárgyalásokat még néhány pontra nézve be kell fejezni. A kisantant magatartása attól függ, hogy Magyarország milyen módon fogja a nagykövetek értekezletének rendelkezéseit végrehajtani. Mar most megállapítható, hogy a kisantant további

eljárása teljes összhangban van a szövetséges hatalmak rendelkezéseivel.

Benes a Habsburg kérdésről.

Páris, nov. 2. Benes a „Daily Mail” tudósítójának kijelentette, hogyha két héten belül a diplomácia nem tudja rendezni a Habsburg kérdést, akkor a háború elkerülhetetlen. A tárgyalásoknak ezen a héten véget kell érniük és a kisantant mindenesetre a szövetségesekkel egyetértésben cselekszik.

Budapesten a külpolitikai helyzetet kedvezőnek látják.

Budapest, nov. 2. Az „Az Új-Ág” kitűnő forrásból értesül, hogy a nagyantant budapesti megbízottai hivatalosan tudatták a magyar kormánnyal, hogy a nagyantant elfogadta a magyar kormány által felajánlott garanciákat, amelyek részben tárgyi, részben pedig időbeli vonatkozásúak. A nagyantant képviselői tisztázottnak látják a bevezetést és ilyen értelemben informálták a nagykövetek tanácsát. A nagyantant további mérséklésre bírja a kisantant kormányait és e hét végéig a várakozás álláspontjára helyezkedik. Amennyiben a detronizáló javaslat szombaton harmadszori olvasásban is keresztül megy, a csehszlovák hadsereg elnyomulása semmi körülmények között sem következik be. Így tehát a külpolitikai helyzet enyhült és további komplikációk nem várhatók.

Készül a trónfosztó törvényjavaslat

Budapest, nov. 2. A keddi esti minisztertanácsban Tomcsányi igazságügyminiszter ismertette azon javaslatokat, amelyek az antantkövetelésekkel kapcsolatosan a nemzetgyűlés legközelebbi ülése elé kerülnek. A kereszténypárt szerda esti értekezletén Avarffy Elek terjesztett elő egy indítványt a detronizálás ellen.

Budapest, nov. 2. A kisgazdapártban nagyváradi Szabó közölte, hogy a minisztertanács elfogadta a detronizálásról szóló törvényjavaslatot. A Pesti Napló teljesen megbízható forrásból azt a hírt közli, hogy a minisztertanácsban nagyváradi Szabó a detronizálásról szóló törvényjavaslatot nem fogadta el és kijelentette, hogy annak megszövegezésében a párt eddigi magatartásának (a szabad királyválasztásnak, S. erk.) feltételül vissza kell tükröződnie. Nagyváradi Szabó egy újságíró előtt kijelentette, hogy a párt keddi esti bizalmas értekezletén elhatározta, hogy a jelenlévő közjogászok által ilyen értelemben kidolgozatnak egy javaslatot, mely a szerda délelőtti pártközi konferencián a tárgyalások alapjául fog szolgálni. A törvényjavaslat végleges szövegét, — amely három szakaszból fog állani — ez a pártértekezlet fogja eldönteni.

Budapest, nov. 2. Bethlen miniszterelnök ma

délelőtti pártközi értekezletre hívta össze a pártok képviselőit, hogy velük a detronizáló törvényjavaslat szövegében megállapodjék. A kormány valamennyi tagja megjelent az értekezleten. A kereszténypárt részéről Halter István, Huszár Károly, Túri Béla és Ernst Sándor, a kisgazdák részéről Mayer János, Schöndl Károly, Hencz Károly, Gaál Gaszton, a diszsidensek részéről Teleky Pál gróf, Klebelsberg Kunó, Karaffiáth Jenő, az ellenzék részéről Sztérynyi József báró és Ugron József vettek részt az ülésen. Apponyi csak fél tizenegykor érkezett Budapestre.

Budapest, nov. 2. A Magyar Hírlap azt a hírt közli, hogy a nemzetgyűlés csütörtöki ülésén Ruppert Rezső indítványozni fogja, hogy a kormány benyújtott törvényjavaslatát helyett iktassák törvénybe az 1849. évi függetlenségi nyilatkozatot és a Habsburg-ház trónvesztésének abban foglalt kimondását.

Elutaznak a washingtoni lefegyverzési konferencia kiküldöttei

London, nov. 2. — Balfour, Loyd Pawan, Higgins lordmarsall és Harkey az angol delegáció többi tagjaival szerdán Washingtonba utaztak.

HIREK.

A király ma Topolára utazik. Beográdból jelentik. Sándor király ma Topolára utazik, hogy lerója a kegyelet adóját atyja sírja előtt. A királyt több magasabbrangú tiszt és államhivatalnok is elfogja újjában kísérei.

Protics Sztóján holnap leteszi az esküt. Beográdból jelentik. A parlament holnapi ülésén — amint politikai körökből jelentik — Protics Sztóján is fogja tenni a képviselői esküt.

Szerelmi dráma az Egér-utcában. Kedden délután négy órakor véres dráma játszódott le az Egér-utcában. Ivkovicz Szvetozár könyvkötősegéd másfélévesztendő öta élt együtt özv. Zettl Jánosné szül. Antalicz Ida 32 esztendőös péterváradit illetőségi nővel, amely idő alatt igen gyakori összetűzések voltak közöttük. Egy ízben Zettl né rá is lőtt Ivkoviczra, akit az állan megsebesített, akkor öngyilkosságot követett el, de sebéből kigyógyult. Újból összeházasították, de nem tudván egymással megférni, Zettl Ida elhagyta Ivkoviczot. Ivkovicz kedden délután a Hán utcában megleste Zettl Idát és ennek anyját Antaliczsnét. Ezek a Hán-utcából az Egér-utca felé mentek, s amint befordultak az első házba, Ivkovicz odaugrott és a kezében levő késsel négyszer egymásután Zettl Ida hátába szurt, amikor ötödöször a hátába szurt, beletört a kés. Zettl Jánosné összerokadt, Ivkovicz pedig futásnak eredt, azonban a Hán utca és Szűcs utca sarkán elfogták. A rendőrség azonnal őrizetbe vette, Zettl Idát pedig kiszállították a kórházba, ahol ápolás alá vették. Állapota nagyon súlyos.

Angol kényszerkölcsön. A pénzügyminiszter angolai kölcsöntárgyalásaival egyidőben Újvidéken is folyt egy angol-jugoszláv kölcsöntárgyalás, amely azonban nagyon rövid idő alatt teljes eredménnyel végződött. A Lady Bird három tiszte ma táviratot küldött Londonba, amely 660 dinárba került. A rém jelentéktelen összegről kiderült, hogy akármilyen súlyos valuta az angol font, bizonyos esetekben néhány dekagrammal kevesebbet nyom — 660 dinárnál. A fizetésnél ugyanis kiderült, hogy a három tiszte abban a percben nem rendezte az anyai fonttal amennyi 660 dinárt nyomott volna a latban. A rögtön megindított kölcsöntárgyalásoknál egyik előkelő újvidéki kávéház tulajdonosa hamarosan kedvezően befolyásolta a kölcsöntárgyalások menetét, amelyekről egyetlen bulitint sem kellett kibocsájtani. Remélhető, hogy ez a kölcsön kedvezően fogja befolyásolni a londoni tárgyalások sorsát.

7000 korona értékű okmány bélyeg elveszett darabok 100, 50 és 25 din, a becsületes megtaláló jutalomba részesül Amerikai Áruház.

Megszökött örlött. Nasenruf Katica futaki leányt három nap előtt, mint gyógyulást kibocsátották a zagrebi elnőgyógyintézetből. Három napig volt otthon, ahonnan ma éjjel megszökött és bejött a városba. Utközben egészen mesztelenre vetkőzött. A kórházzal szemben levő egyik villába becsöngetett, de innen elküldték. Ezután átment a kórházba. A kapus beengedte és Nasenruf lefeküdt a kapus ágába. A rögtön előhívott ügyeletes orvos megvizsgálta és konstataálta, hogy elmebeteg. Azonnal ez elmosztágyra szállították.

„PROGRESS” — Novisad, Futaki út 44. (Dr. Wágner házában, a zsidó templommal szemben). Minden hirdetésre 10 15%-os engedményt ad. 1736

Jön! „Cezarina” a saison szenzációja 8 részben és 47 felvonásban az Apollóban. November 7—22-ig.

November 7—22-ig mindenidők leghatalmasabb és legcsodásabb filmje a „Cezarina” kerül bemutatásra 8 részben 47 felvonásban az Apollóban.

Jön!! „Szemet-Szemért” Decla attrakció Apolló nov. 4. 5. 6.

Jön! „Cezarina” a saison szenzációja 8 részben és 47 felvonásban az Apollóban. November 7—22-ig.

Eihunyt magyar nemzetgyűlési képviselő. Budapestről jelentik: Pető Sándor dr. nemzetgyűlési képviselő meghalt.

Életuntagság. Tegnap hajnalban 1/5 órakor a Szalonka utca 13. számú nyilvános házában öngyilkossági szádekkel marólugot ivott Stróbl Mária prostituált. Azonnal kiszállították a kórházba, ahol gyomormosást végeztek rajta. Állapota annyira javult, hogy nemsokára elhagyhatja a kórházat.

Az antant nem vonja felelőségre Svájcot. Berlinből jelentik, hogy a nagyantant felelőségre fogja vonni a svájci szövetségiarácot, mert menekülni engedte Károlyt és Zitát. Svájc nem váltalta magára azt a szerepet, hogy Károlyt és családját őrizze és ennek következtében nem terheli semmilyen felelősség.

Jön!! „Szemet-Szemért” Decla attrakció Apolló nov. 4. 5. 6.

T. C. Ha párisi miliőben óhajtanak néhány percig élni, ha egy pillanatra el akarnak szakadni személyes és állami gondjalktól, — **jöjjenek az „Elite Tabarin”-ba!** A pazar fényűzéssel és előkelő kényelemre berendezett helyiségben, díszkré és művészi zene mellett — aránylag csekély költséggel — legkellemesebb estétet fogják eltölteni. A tükörsíma parketten elragadóan szép táncosnők és elegáns táncosok legdivatosabb mondain-táncmutatóványait csodálhatják meg. **Megnyitő:** november 4-én, pénteken este 11 órakor.

Jön!! „Szemet-Szemért” Decla attrakció Apolló nov. 4. 5. 6.

Jön! „Cezarina” a saison szenzációja 8 részben és 47 felvonásban az Apollóban. November 7—22-ig.

TÁNC JÖN A FARSANG TÁNC

MAGÁN TÁNCZOKTATÁST

ad Rosenberg Herman táncinár akár magánházaiban vagy saját lakásán. — Ugyazinté egyesek, vagy társaságok 10 páronként oktatást nyerhetnek az összes táncokban, a francia négyesben is. — A délelőtti órák már 20 személy által le vannak foglalva, akik az angol Boston keringőből nyerne oktatást. — Délután 1 órától este 6 ig az órák még szabadok. — Jelentkezni lehet **ROSENBERG HERMANN** táncinárnál Péter Király-u. 25. l. e.

Tőzsdel árfolyamok:

Beograd, nov. 2. Lei 53/50, osztrák korona 2/40, marka 45, léva 45/85. Devizák: London 314/10, Páris 575, Milánó 320, Prága 75/25, Berlin 43/52, Bécs 173, Szófia 46/70, Bukarest 52.

Zagreb, nov. 2. Berlin 170, Bukarest 210, Milánó 1300, London 1265, Newyork (cse-) 315/1/2, Páris 2300, Prága 302, Svájc 5875, Bécs 7—7/15, Bpest 39/25—39/50, dollár 314, osztrák korona 7/50, cseh korona 2/90, marka 175, lira 1280.

Zárich, november 2. Zárlat. Berlin 285, Newyork 5/41, London 21/19, Páris 39/80, Milánó 21/85, Prága 5/10, Budapest 0/65, Zagreb 1/80, Bukarest 3/45, Varsó 0/15, Bécs 0/25, bélyegzett osztrák korona 0/15.

Budapest, november 2. Zárlat. Napoleon d'or 2/470, font 3320, dollár 810, frank 6200, lengyel marka 20 1/2, marka 465—475, lira 3300, osztrák korona 20, rubele 35 1/2, lei 530—540, sokol 775 785, dinár 995—1010.

Bécs, nov. 2. Zagreb 14/42, Beograd 55/70, Berlin 24/28, Budapest 58 1/2.

Novisadi terménytőzsde hivatalos jegyzései november 2 án: Buza Szernőből 73 kg. 6% kínálat 1100, takarmány árpa 63 kg. Bánát kínálat 900, sörárpa kínálat 1030, takarmány árpa 64 kg. Bácska kínálat 980, takarmány árpa Szerbiából kínálat 810, takarmányárpa 64 kg. szerémi kínálat 980, bácskai zab kínálat 810, kötés 800, szerémi zab kínálat 810, öreg bácskai tengeri kötés 920, bánati öreg tengeri kínálat 895 kötés 880, bácskai új tengeri november kínálat 835 bánati új tengeri november kínálat 810, kereslet 800, bánati mix d kínálat 835, bánati új tengeri decembere kötés 815, nullás liszt zsákkal ab Bánát kínálat 1660, főzőliszt bázis zsákkal ab Bánát kínálat 1560, kenyérliszt 6. szám bázis zsákkal ab Bánát kínálat 1420, nullás liszt, bázis zsákkal ab Bácska kínálat 1685, főzőliszt zsákkal ab Bácska kínálat 1585, korpa zsákkal Bácska kínálat 575, kereslet 560, fehér régi bab kínálat 1040, kereslet 1000, tarka régi bab ab Szerém kínálat 960, lucernamag kereslet 6200, szürke macedonai mák kínálat 4400, régi cukororóó kínálat 1250, burgonya ab Szlavonia kínálat 350, sertészsyr netto ab Bácska kereslet 6500, hagyma kínálat 950, nyers marhabőr kínálat 4800, préselt hegyi szena par Skoplje kínálat 380, buzaszalma Dunapart kínálat 280, fehér fejes káposzta ab Bácska kínálat 380, fehér fejes káposzta ab Bánát kínálat 360. **Irányzat szilárd.**

PERFEKT MARGYAR-NÉMET

gyorsiró jó fizetéssel felvetetik. — Csak gyakorlott erők pályázzanak.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár: részv. társ. Novisad.

LEGUJABB.

ELEJTIK A MOZGÓSITÁSI KÖLTSEGEK KÖVETELÉSÉT.

BÉCS, november 2. Bécsi diplomáciai körökből eredő hírek szerint a kisantant elejti a mozgósítási költségek megtérítésére vonatkozó követelését.

A KISANTANT ELISMERIA VELENCEI EGYEZMÉNYT.

PRÁGA, november 2. Prágából érkező hivatalos jelentések szerint a nagyantant és kisantant között megegyezés jött létre oly irányban, hogy utóbbi a velencei egyezményt elismeri.

Lemond a kormány

Beograd, november 3. — A Pasics-kormány a közeljövőben le fog mondani, mivel régi szokás szerint trónváltozás esetén a kormány beadja lemondását. Még mielőtt azonban erre sor kerülne, meg fognak indulni a tárgyalások a tárcák megosztásáról és a kormány jövőbeli programjáról. Több mint valószínű, hogy e tárgyalások eredménytelenül végződnek, mert a radikálisok és demokraták között nagyok az ellentétek. A radikálisok elégedetlenek Pribicsevics Szvetozár belügyminiszterrel és dr. Kumanudi Koszta pénzügyminiszter politikájával és azért ezek tárcáit maguknak követelik. A demokraták viszont az agrárreform és választójogi törvény kérdésében ragaszkodnak bizonyos, általuk megszabott feltételekhez. A beogradi politikai körök emiatt bizonyos félelemmel és nyugtalansággal tekintenek a kormányalakítási tárgyalások elé.

Gróf Andrássy és társainak ügye.

Budapest, november 2. A királypucssal kapcsolatban tartóztatott politikusok ügyében az ügyészség vezetője és a nyomozást vezető ügyész kedden jelentést tett az igazságügyi miniszternek az eddigi eljárás eredményéről. Andrássy, Rakovszky és Sigray részletes vallomást tettek, míg Benczky a vallomástételt megtagadta, kijelentvén, hogy a puccs egész ideje alatt Budapesten tartózkodott és annak előkészítésében és végrehajtásában semmi része sincs. Andrássy csak a büntetőjogi rész dolgában kíván védőt alkalmazni, míg a közjogi részét az ügynek maga akarja irányítani. Andrássy védelmét dr. Bonta Károly budapesti ügyvéd látja el.

Nagy tüntetés Sibenikben.

Sibenik, november 2. — Az agrárpárt tegnapra nagy tüntető gyűlést hívott össze, amelyen a kormány legujabb bortermelési rend lete ellen akart állást foglalni. A gyűlést a rendőrség azonban szétoszlatta. Délelőt 10 óra tájban a város főterén a paraszok mégis gyülekezni kezdtek és hozzájuk csatlakoztak a klerikálisok és a kommunisták is. A tömeg tüntetve vonult fel a város utcáin és nagy lármával a városháza elé ért. Az őrtálló rendőrohant, jól elverte, az épületbe rontott és ott mindent összerombolt és az aktákat szétdobálta. A romboló tömeg megfélekezése és a rend helyreállítása végett kivonult a rendőrség, mire összeütközésre került a sor, minek következtében több súlyos sebesülés is történt. A súlyos incidensből kifolyólag tömeges tartóztatások történtek és még további letartóztatások várhatók.

Portoroséban mégis konferenciának.

Bécs, nov. 2. — A portorosai konferencia megnyitására a legutóbbi napokban a legellentétebb hírek kerültek forgalomba az európai sajtóban. A tegnapi táviratok azt jelentették, hogy a konferencia megnyitása ismét halasztást szenved, mert egyes delegátusok a magyar küldöttekkel nem hajlandók tárgyalni. A mai római táviratok azt jelentik, hogy a konferencia tegnap mégis megnyitott, s a közös vasuti egyezményről, a közvetlen tarifákról, valamint a kivitteli és behozatali tilalmak megszüntéséről tárgyalt. A program terjedelméről még nem alakult ki egységes álláspont.

Károly kísérete Luxemburgba megy!

Bern, nov. 2. — Berni hírek szerint Luxemburg Károly exkirály kíséretének megadta a tartózkodási engedélyt.

„CEZARINA” A SAISON SLAGERE

SPORT.

Rovatvezető: Nemes Károly.

A válogatott csapat összeállítása megtörtént. Amint a három órás válogatóbizottsági ülésből kiszivárgott, ezuttal is óriási víva előzte meg a csapat megszületését. Hogyne, hisz most minden egyesület két-két taggal volt képviselve és így a vélemények is többfélék voltak. Nem csoda tehát, hogy tulajdonképpen nem is határoztak semmit és a csapat végleges összeállítása most csak két emberre maradt, mert a többiek, vagy kidőlték a nagy vitában, vagy pedig hányingert kaptak — a rossz irabukától és ki menekültek a friss levegőre. A két visszamaradt ur aztán döntött a csapat összeállításáról, melynek megvitatására már nem került sor, mert az időközben vissza szállingozott bizottsági tagokat a záróra megfosztotta a szótól. Végeredményben azonban már senkinek sem volt kedve még egy válogató bizottsági ülésen részt venni és mindenki megnyugodott az erősek akaratában. E szerint a csapat összeállítása a következő: Nemes, Oári, Kovácsévics, Kratz, Weisz, Miskolci, Bertók, Timár, Dudás, Harasztí, Schálfer.

Schwartz a Makkabi centerhaltja felépiült sérüléséből, tekintettel azonban, hogy játszaní még nem látták, nem állítják be a válogatottba. Pedig volna még idő kipróbálni.

Szítka egy olyan „volfreffert” kapott Miskolcztól, hogy a válogatottban még akkor sem játszhatna, ha hatan szavaztak volna rá. — Érdekes hogy helyére éppen a legyőzője kerül.

A „B” válogatott csapatot, melynek vasárnap éjjel 11-3-kor kell Zomborba utazni, a következőképpen állították össze: Stern, Drand, Alexi—Jakobovics, Schwemm, Rozics—Molnár, Lerch, Bencze, Sevič, Ecet, Tart, Német, Róka. — Gáspár, Fekete és Gutsuhn akadályozva vannak az elutazásban, azért nem jöttek számításba.

A jugoszláv válogatott Bécsben is játszott egy mérkőzést a Floridsdorf ellen, melyet meg is nyert 2:0 arányban.

Subotica ma az egész Vojvodinában a legfejlettebb football-sportot valhatja magáénak. Annál érdekesebb, ha a NAK ideai eredményeit megfigyeljük, melyet a subotical csapatokkal szemben elért.

Sport ellen győz 8:1, Sand ellen eldönt. 0:0, Gradjanski ellen győz 5:0, Sand ellen győz 2:0, Sport ellen győz 1:0, Bácska eldönt. 1:1. Játszott 6-szor, győzött 4-szer, eldöntetlen 2 szer, adott goalt 17, kapott goalt 2.

Felelős szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.
Kiadótulajdonos: Fátó Ferenc és társai.

Nyilt-tér*

Folyó hó 1-én édesanyám részére írt nyilt levelezőlap íróját személyes bemutatkozásra kérem ma este a Rosenberg tánciskolába, hogy az ígért jutalmat átvehessem.

Ifj. Klier Károly.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

KERESEK

egy vagy kétszobás butorozott szobát, lehetőleg konyhával a belvárosban. — Cim leadható a Gutenberg nyomdában Szabadság tér 1.

Modern ULSTER férfi télikabátok

többféle színben 44, 46, 48, 50, 52. számú

1648 **1 DARAB: CSAK 300 DINÁR**

Nagybani vételnél jelentékeny árengedmény. — Postai szállításnál 1 darab: 310 dinár. GAVRILOVICS GYÖRGYE, gyarmatáru kereskedése Beograd, Kralja Petra-utca 62. Telefon 143.

Szállítási- és fuvarozási vállalat

KRUMESZ P.

Ujvidék Futaki utca 82. szám alatt. Elvállal helybéli és vidéki áru fuvarozást és áruberaktározást.

Telefon szám 270.

APOLLO

GENUAL

ÖSSZEESKÜVÉS

szenzációs filmdráma az olasz renaissance idejéből 2 részben, 6 felvonásban. Mind két rész egyszerre lesz bemutatva.

3

Nagy falinaptárt az 1922-ik évre

készítik megrendelés szerint szerb és horvát nyelven, izéles kivitelben, három színben. — Száz darab megrendelésnél a megrendelő részére reklámokat nyomtatok. Megrendeléseket a legelőcsőbb árban elfogad dec. 1-ig.

1732

Djordje Ivković

papirkereskedés, nyomda és könyvkötészet Novisad, Duna-utca 13. szám

Finom terpentines

sz elegáns világ cipőkréme mindenütt kapható!

Készítője:

„SLAVIA” Ivornica kemičnih proizvoda d. d. 1563 Zagreb, Illica 213.

?

bészölnek leggyorsabban és legelőcsöb-
ban mindennemű könyvnyomdai munkák

GUTENBERG

könyvnyomdában Novisad, Szabadság-
tér 1. szám alatt (a róm. kátholikus
templommal szemben). — Telefon 98.

SLAVONSKO

TRGOVAČKO DRUŠTVO UGLJENA

KAUFMANN I DRUGOVI

BROD NA SAVI

FILIALA NOVISAD, ŽELJEZNIČKA-ULICA 1

Durró

Riasztó készülék betörés ellen ára 220 kor. Egyedárusítás: Gumbinger Ferenc (ezelőtt Gumbinger és Baumann gépgyár) Novisad, Darányi telep, vill. megálló (Orbán villa)

Szerbül jól beszélő

22—24 éves vaskereskedősegéd jobb fizetéssel azonnal vagy mielőbbi belépésre felvétetik. — Ajánlatok igényekkel K. Tóth Antalhoz Novi Sad Buzatér intézendők. 1731

Kovács szén

pécsi, rtanyi, bognárfa kőris, szil és tölgy, tűzifa gyertyán, bükk és tölgy. Tetőcserep és téglá nagyban és kicsinyben —: —: kapható. —: —:

D. Njellić és Keller, fa- és szénkereskedőknel NOVISAD, Gizella-tér. Telefon 117.

IRODAKISASSZONY

ki szerb és magyar nyelvben perfekt és gépen ír azonnal felvétetik. Cim megtudható Fuchs trafikban Kralja Petra ulica

Szólótelket házikóval

Novisadon vagy Kamenicán bérelni szeretnék. — Ajánlatokat Sz. L. Gek. Dantista Obecsére kérek. 1726

Azonnali belépésre

felvétetik 4 elsőrendű cipész-munkás. Varott és szeges rendelt munkára. Fizetek első osztályú tarifa után. Lázár M. cipész Szabadság-tér 2. Novisad

1740

Szép fiatal vadászkutyámat

kutyabarátoknak odaajándékozom. — Cim megtudható kiadóban. 1743

KÖNYVELŐT

dupla könyveléshez, német és lehetőség szerint szerb-horvát levelezéshez KERES egy helybéli export-cég; a marhakiiviteli- és buzabranche ismerése kívántatik, de nem feltétel. Pontos és megbízható erők akik egy routinált kereskedő önálló fellépésével bírnak az üzletnek esetleg ópálló vezetése végett, ajánlataikat az eddigi működésük leírásával és fizetési igényeiknek, valamint belépési időnek a megjelölésével intézzék „Onálló” jelige alatt a „Progress” hirdetési vállalatához Novisad, Futoška-utca 44. sz. alá. 1725

BEL- ÉS KÜLFÖLDI SZÉN, KOVÁCS-SZÉN- ÉS KOKSZ.

SÜRGÖNYCIM: ANTRACIT NOVISAD. TELEFON: 2-83.